

प्रकरण 8 पेशीविज्ञान व जैवतंत्रज्ञान

(1 गुणांचे प्रश्न)

प्रश्न १ दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्यायाचे वर्णाक्षरे लिहा .

१) कृत्रिम रोपण व गर्भ रोपण या दोन पद्धतीचा वापर प्रामुख्याने.....

केला जातो .

अ) पशुसंवर्धनासाठी

ब) वन्यपशुसाठी

क) पाळीव पक्ष्यांसाठी

ड) स्त्रियांसाठी

२हि जैवतंत्रज्ञानातील क्लोनिगनंतरची क्रांतिकारी घटना होय .

अ) मानवी जनुक प्रकल्प

आ) DNA शोध

क) मुल्पेशी संवर्धन

ड) दिलेले सर्व पर्याय

३. इन्सुलिन तैयार होण्याच्या क्षमतेची संबंधित विकार म्हणजेहोय .

अ) कॅन्सर

ब) संधिवात

क) हृदयरोग

ड) मधुमेह

४. मुल्पेशींचा अंगी असलेल्या गुणधर्मालाअसे म्हणतात .

अ) विविधता

ब) समानता

क) विभेदनता

ड) बहुविधता

५ . गर्भधारणेनंतर १४ व्या दिवसापासून पेशीच्यासुरुवात होते .

अ) वाढीला

ब) विशेषीकरनाला

क) विकासाला

ड) विभाजनाला

६ . जैवतंत्रज्ञानानेघातक असलेले विष कापसाच्या पानामध्ये आणि बोंडामध्ये तयार होऊ लागते .

अ) बोंडअळीला

ब) टोळाला

क) चिमणीला

ड) बेडकांना

७ .जनुकीय परेषित बटाटे खाल्ल्यामुळेजीवानुमुळे होणाऱ्या रोगाविरुद्ध प्रतिकारशक्ती निर्माण होते .

प्रश्न २ . वेगळा घटक ओळखा .

- १) हरितक्रांती ,औद्योगिक ,क्रांती, नीलक्रांती ,श्वेतक्रांती .
- २) D .D.T ,मेलॉथिओन ,क्लोरोपायरीफॉस ,ह्युमास .
- ३) सोडीअम ,अल्युमिनिअम फॉस्फरस पोट्याशिअम,
- ४) मधुमेह , अॅनिमिआ ,ल्युकेमिया ,थॅलासेमिया ,
- ५) वाळवणे ,खारवणे ,साखर घालणे ,शिजवणे

प्रश्न ३ . सहसंबंध ओळखा .

- १) इन्सुलिन :मधुमेह : :इंटरल्युकीन :
- २) इंटरफेरॉन : : : इरीथ्रोपॉयेटीन :अॅमेनिया
- ३)ठेगुंपणा : : फॅक्टर VIII : हिमोफिलीआ
- ४) श्वेतक्रांती : दुग्धोत्पादन : : नीलक्रांती :

५) श्वेतक्रांती : दुग्ध उत्पादनात वाढ :: हरितक्रांती :

६) नोस्टोक ,अँनेबेना :जैविक खते :: अल्फाल्फा गवत :

प्रश्न ४ . जोड्या जुळवा .

१.

स्तंभ 'अ'	स्तंभ 'ब'
१) इंटरफेरॉन २) फॅक्टर	अ) मधुमेह ब) विषाणू संक्रमण क) हिमोफिलिया ड) थॅलेसेमिया

२ .

स्तंभ अ	स्तंभ ब
१) सोमाटोस्टाटीन २) इंटरल्युकीन	अ) मधुमेह ब) ठेंगुपणा क) कॅन्सर ड) एड्स

प्रश्न ४ . पुढील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा .

- १) गैरजनुकीय तंत्रज्ञानामध्ये पेशातील जनुकामध्ये बदल घडून आणला जातो .
- २) प्रत्यारोपणाच्या मध्यमातून पिकांच्या विविध उच्च प्रजातीच्या प्रजाती विकसित झालेल्या आहे .
- ३) पूर्वी इन्सुलिन घोड्याच्या शरीरातून मिळवले जात असे .
- ४) मलेरिया हा विकार यकृतातील पेशीमध्ये जनुकीय दोष निर्माण झाल्यास होतो.
- ५) स्युडोमोनास हे जीवाणू प्रदूषित पाणी आणि जमीन यातील हायड्रोकार्बन आणि तेलासारखी प्रदूषके वेगळी करू शकतात .
- ६) नैसर्गिक साधनांचा वापर करून रोगमुक्ती शक्य करणारा कोणताच वारसा आपल्या कडे नाही.